

ΣΥΜΦΩΝΟΛΗΚΤΑ Γ' ΚΛΙΣΕΩΣ

Ἐνρινόληκτα (συνέχεια)

Στό προηγούμενο μάθημα διακρίναμε τά ἐνρινόληκτα α) σέ μονόθεμα β) σέ διπλόθεμα καί ἀσχοληθήκαμε μέ τά μονόθεμα.

Συμπληρώνουμε τά ἐνρινόληκτα μέ τά διπλόθεμα.

β) Διπλόθεμα ἀκατάληκτα

σέ -ην γεν. -ενος (ὁ λιμήν, τοῦ λιμένος, ὁ ποιμήν, τοῦ ποιμένος κ.ἄ.)

σέ -ων γεν. -ονος (ὁ ἡγεμών, τοῦ ἡγεμόνος, γείτων, τοῦ γείτονος, ἡ ἀλγηδών, τῆς ἀλγηδόνας κ.ἄ.).

Παραδείγματα

1. Χαῖρε λιμήν τῶν τοῦ βίου πλωτήρων (ὁ λιμήν, τοῦ λιμένος)
2. Ἦκουσαν οἱ ποιμένες τῶν ἀγγέλων ὑμνούντων (ὁ ποιμήν, τοῦ ποιμένος)
3. Ἐπί ἡγεμόνας καί βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἔνεκεν ἐμοῦ (ὁ ἡγεμών, τοῦ ἡγεμόνος)
4. Τήν ἀχραντον εἰκόνα σου προσκυνοῦμεν, Ἀγαθέ (ἡ εἰκών, τῆς εἰκόνας)
5. Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ... σινδόνι καθαρᾷ εἰλήσας... (ἡ σινδών, τῆς σινδῶνος)
6. Οἱ γείτονες καί οἱ θεωροῦντες ὅτι τό πρότερον τυφλός ἦν ἔλεγον (ὁ γείτων, τοῦ γείτονος)

Παραδείγματα κλίσεως ἐνρινολήκτων

Διπλόθεμα

		ΕΝΙΚΟΣ				ΑΡΙΘΜΟΣ			
Ὄν.	ὁ	ποιμήν	ὁ	ἡγεμών	ἡ	εἰκών	ὁ	γείτων	
Γεν.	τοῦ	ποιμέν-ος	τοῦ	ἡγεμόν-ος	τῆς	εἰκόν-ος	τοῦ	γείτον-ος	
Δοτ.	τῷ	ποιμέν-ι	τῷ	ἡγεμόν-ι	τῇ	εἰκόν-ι	τῷ	γείτον-ι	
Αἰτ.	τόν	ποιμέν-α	τόν	ἡγεμόν-α	τήν	εἰκόν-α	τόν	γείτον-α	
Κλ.	ᾧ	ποιμήν	ᾧ	ἡγεμών	ᾧ	εἰκών	ᾧ	γείτων	
		ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ				ΑΡΙΘΜΟΣ			
Ὄν.	οἱ	ποιμέν-ες	οἱ	ἡγεμόν-ες	αἱ	εἰκόν-ες	οἱ	γείτον-ες	
Γεν.	τῶν	ποιμέν-ων	τῶν	ἡγεμόν-ων	τῶν	εἰκόν-ων	τῶν	γείτόν-ων	
Δοτ.	τοῖς	ποιμέγ-σι(ν)	τοῖς	ἡγεμόγ-σι(ν)	ταῖς	εἰκόγ-σι(ν)	τοῖς	γείτογ-σι(ν)	
Αἰτ.	τούς	ποιμέν-ας	τούς	ἡγεμόν-ας	τάς	εἰκόν-ας	τούς	γείτον-ας	
Κλ.	ᾧ	ποιμέν-ες	ᾧ	ἡγεμόν-ες	ᾧ	εἰκόν-ες	ᾧ	γείτον-ες	

Παρατηρήσεις

1. Τά διπλόθεμα ὀνόματα ἀρσενικά καί θηλυκά σχηματίζουν τήν ὀνομαστική ἐνικοῦ ἀπό τό ἰσχυρό θέμα: ὁ ποιμήν, ὁ λιμήν, ἡ χιών, ἡ χελιδών, ἡ ἀλγηδών κ.ἄ.

ἐνῶ τίς ἄλλες πτώσεις ἀπό τό ἀσθενές θέμα: τοῦ ποιμέν-ος, τοῦ λιμέν-ος, τῶ ποιμέν-ι, τῶ λιμέν-ι, τῇ χιόν-ι, τήν χιόν-α κ.ἄ.

2. Τήν κλητική τοῦ ἐνικοῦ τά περισσότερα τήν σχηματίζουν ὅμοια μέ τήν ὀνομαστική: ἡ ἀκτίς, ὦ ἀκτίς, ὁ Ἕλλην, ὦ Ἕλλην (μονόθεμα), ὁ ποιμήν, ὦ ποιμήν, ἡ χελιδών, ὦ χελιδών (διπλόθεμα).

Ἐξαίρεση: Ἐξαιροῦνται τά εἰς -ων (-ονος) διπλόθεμα βαρύτονα (δηλ. ὅσα δέν τονίζονται στήν λήγουσα) καί σχηματίζουν τήν κλητική ἐνικοῦ ὅμοια μέ τό ἀσθενές θέμα: ὁ γείτων, ὦ γείτων, ὁ κίων, ὦ κίων, ὁ δαίμων, ὦ δαῖμον κ.ἄ.

3. Τά κύρια ὀνόματα Ἀγαμέμνων καί Ἀριστογείτων στήν κλητική ἐνικοῦ ἀνεβάζουν τόν τόνο ὦ Ἀγάμνεον, ὦ Ἀριστόγειτον.

ΑΠΛΗ ΚΑΤΗΧΗΣΗ

Διμηναία Ἐκδόση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως

Μάιος - Ἰούνιος 2012 – Τεύχος 57

Ἰδιοκτήτης

Ἱερά Μητρόπολις Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως

Δημητσάνα 220 07

Ἐκδότης-Συντάκτης

Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας

Διευθυντής

Ἀρχμ. Ἰάκωβος Κανάκης

220 07 Δημητσάνα - Τηλ. 27950-31217

Ἰπεύθυνος Τυπογραφείου:

Ἀρχμ. Γρηγόριος Κιούσης

